

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2013-05-13
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
673-13 E
Enhet 2

SÖKANDE

Statoil Fuel & Retail Sverige AB, 556000-6834

Ombud:
Stefan Stjernlöf
c/o Statoil Fuel & Retail Sverige AB
118 88 Stockholm

MOTPART

Uppsala kommun
753 75 Uppsala

SAKEN

Offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2013-05-14	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

BAKGRUND

Uppsala kommun (härefter kommunen) har genomfört en upphandling benämnd "Miljöanpassad stationstankning, dnr 2012-031" (härefter upphandlingen). Kommunen meddelade tilldelningsbeslut i upphandlingen den 29 januari 2013.

YRKANDE OCH GRUNDER M.M.

Statoil Fuel & Retail Sverige AB (härefter Statoil) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Statoil bl.a. följande. Ett tilldelningskriterium i upphandlingen har varit förnyelsebar råvara. Av kommunens utvärderingsmodell framgår att varje procentenhet förnyelsebar råvara i offererad bensin eller diesel medför ett prisavdrag om 10 öre per liter från offererat nettopris. E85 medför ett prisavdrag om 1 öre per liter från offererat nettopris. Ytterligare metoder som minskar koldioxidutsläpp har inte premierats i upphandlingen. Statoil har offererat drivmedel som till 22 procent består av förnyelsebar råvara. OKQ8 har offererat drivmedel som till 27 procent består av förnyelsebar råvara. De 5 procent som skiljer anbuden åt har medfört att OKQ8 påförts ett ytterligare prisavdrag om 319 000 kronor. Statoil menar att den av kommunen valda utvärderingsmodellen har medfört att miljökriteriet gällande förnyelsebar råvara är av avgörande betydelse för anbudsutvärderingen. Utvärderingsmodellen gynnar därmed OKQ8 som haft störst inblandning av förnyelsebar råvara i sitt drivmedel. Statoil har använt sig av en annan metod som också syftar till att minska koldioxidutsläpp genom tillsättning av ett multifunktionellt additiv. Den av Statoil använda metoden har dock inte premierats i upphandlingen. Kommunen har genom att endast beakta mängden inblandning av förnyelsebar råvara i drivmedlet, trots att även Statoils metod minskat koldioxidutsläpp, gynnat OKQ8 framför andra aktörer. Mot bakgrund av vald utvärderingsmodell har upphandlingen således skett i strid mot LOU eftersom anbudsgivarna inte har behandlats lika, vilket medfört att Statoil lidit eller kan komma att lida skada.

Kommunen bestrider bifall till ansökan om överprövning. Till stöd för sin talan anför kommunen bl.a. följande. Kommunen har haft skäl att premiera utsläppsminskningar som inte är hänförliga till de offererade drivmedlen, inte minst med hänsyn till kommunens hållbarhetspolicy för hur kommunen ska verka för att begränsa sin klimat- och miljöpåverkan. Enligt praxis har upphandlande myndighet rätt att fritt välja tilldelningskriterier och hur dessa ska viktas. Den aktuella utvärderingsmodellen visar på ett klart och tydligt sätt hur ett fiktivt anbudspris påverkas av tilldelningskriterierna ”förnyelsebarhet” och ”tillgänglighet”. Härvid är det således felaktigt att påstå att Statoil missgynnats av aktuell utvärderingsmodell eller de aktuella tilldelningskriterierna. Inte heller är det möjligt att påstå att OKQ8 har blivit otillbörligt gynnad aktuell utvärderingsmodell eller de aktuella tilldelningskriterierna.

DOMSKÄL

Bolaget har i målet gjort gällande att vald utvärderingsmodell och valt tilldelningskriterium strider mot likabehandlingsprincipen enligt 1 kap. 9 § LOU. Fråga i målet är därmed om de av bolaget anförda omständigheterna medför ett åsidosättande av likabehandlingsprincipen och LOU, och om det på förekommen anledning finns skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU.

Praxis

EU-domstolen har prövat frågan om en upphandlande myndighets möjlighet att fritt välja tilldelningskriterier i bl.a. mål C-19/00 SIAC Construction Ltd. Eftersom en utvärderingsmodell används för att utvärdera tilldelningskriterier kan avgörandet tillämpas analogt med avseende på vilka krav som en utvärderingsmodell måste uppfylla. EU-domstolen konstaterade bl.a. följande i målet. Upphandlande myndighet kan fritt välja tilldelningskriterier så länge dessa inte medför att upphandlande myndighet ges en obegränsad valfrihet när den tilldelar en anbudsgivare ett kontrakt och

så länge tilldelningskriterierna syftar till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. För att tillämpningen av ett tilldelningskriterium ska anses vara förenligt med kraven på likabehandling förutsätts kriterierna vara formulerade på sådant sätt i kontraktshandlingarna att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt under hela upphandlingsprocessen. (Jfr C-19/00 SIAC p. 36, 37 och 42)

Utredningen i målet

Bolaget har anfört att det offererat drivmedel som bl.a. innehåller ett multifunktionellt additiv i syfte att minska utsläpp av koldioxid. Den omständigheten att den av bolaget angivna metoden inte inryms under tilldelningskriteriet förnyelsebarhet, trots att metoden på samma sätt som förnyelsebara råvaror syftar till att minska koldioxidutsläpp, menar bolaget strider mot likabehandlingsprincipen enligt 1 kap. 9 § LOU. Bolaget har även gjort gällande att tilldelningskriteriet förnyelsebarhet är av avgörande betydelse för utvärderingen av upphandlingen, en omständighet som bolaget menar gynnar de bolag som offererat förnyelsebara råvaror i upphandlingen.

I handlingarna i målet anges att kommunen uppställt en utvärderingsmodell och bl.a. angivit förnyelsebarhet som tilldelningskriterium. I punkten 3.2 i förfrågningsunderlaget under rubriken förnyelsebarhet anges följande. ”Ett avdrag för varje procent förnyelsebar råvara som återfinns i respektive offererat drivmedel ger ett prisavdrag från offererat nettopris. Utifrån marknadens användning av förnyelsebara råvaror och möjligheten att använda alternativ till fossil råvara för respektive drivmedel ges följande prisavdrag för förnyelsebara råvaror.

- Bensin (per 1 % förnyelsebar råvara) 10 öre/liter
- Diesel (per 1 % förnyelsebar råvara) 10 öre/liter

- E85 (per 1 % förnyelsebar råvara) 1 öre/liter”

Förvaltningsrättens bedömning

Såsom framgår av praxis har upphandlande myndigheter långtgående möjligheter att fritt välja utvärderingsmodell och tilldelningskriterier så länge dessa tjänar till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga alternativet och inte medför en fri prövningsrätt. Det saknas således utrymme för bolaget att kräva att den av bolaget använda metoden skulle inrymmas i kommunens utvärderingsmodell. Det av den upphandlande myndigheten valda tilldelningskriteriet förnyelsebarhet har på ett tydligt sätt redovisats i kontraktshandlingarna. Det framgår inte annat än att varje anbudsgivare utifrån handlingarna har kunnat tolka utvärderingsmodellen och tilldelningskriteriet på samma sätt i upphandlingen. Bolaget har heller inte lyckats visa att valt tilldelningskriterium och vald utvärderingsmodell skulle medföra en för kommunen fri prövningsrätt. Således utgör inga av de omständigheter bolaget har anfört ett åsidosättande av likabehandlingsprincipen varför det saknas skäl för ingripanden enligt 16 kap. 6 § LOU. Ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A-LOU)

Per-Erik Nistér

rådman

Målet har handlagts av Kristine Nilsson.

